A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2024. július 11.*

„Előzetes döntéshozatal – A tőke szabad mozgása – Belső piaci pénzforgalmi szolgáltatások – 2007/64/EK irányelv – A »fizetési eszköz« fogalma – A számlatulajdonos nevében eljáró meghatalmazott meghatalmazása – A meghatalmazás apostille tanúsítvánnyal ellátott másolata – 54. és 59. cikk – Fizetési művelet teljesítésére vonatkozó jóváhagyás – A »hitelesítés« fogalma – Nem engedélyezett fizetési műveletek – A pénzforgalmi szolgáltató felelőssége e műveletek tekintetében – Bizonyítási teher”

A C-409/22. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Apelativen sad – Sofia (szófiai fellebbviteli bíróság, Bulgária) a Bírósághoz 2022. június 21-én érkezett, 2022. június 9-i határozatával terjesztett elő az

UA

és

az „**Eurobank Bulgaria” AD**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: E. Regan tanácselnök, Csehi Z. (előadó), M. Ilešič, I. Jarukaitis és D. Gratsias bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: R. Stefanova-Kamisheva tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2023. szeptember 28-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– UA képviseletében V. B. Hambardzhiev és I. S. Velinova advokati,

– az „Eurobank Bulgaria” AD képviseletében K. S. Chuturkova advokat,

* Az eljárás nyelve: bolgár.

– a bolgár kormány képviseletében T. Mitova, R. Stoyanov és L. Zaharieva, meghatalmazotti minőségben,

– a cseh kormány képviseletében M. Smolek, J. Očková és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben,

– az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: F. Meloncelli avvocato dello Stato,

– az Európai Bizottság képviseletében G. Koleva és H. Tserepa-Lacombe, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2023. november 30-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 97/7/EK, a 2002/65/EK, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról és a 97/5/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 2007/64/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2007. L 319., 1. o.; helyesbítés: HL 2009. L 187., 5. o.) 59. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 4. cikke 19. és 23. pontjának az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az UA olasz állampolgár és az „Eurobank Bulgaria” AD, Bulgáriában letelepedett bank (a továbbiakban: Eurobank) között az alapeljárás felperese bankszámlájának eszközeire vonatkozó, nem engedélyezett banki ügyleteknek megfelelő pénzösszegek kifizetése, valamint az e banki műveletek által okozott vagyoni károk és az alkalmazandó törvényes késedelmi kamatok megtérítése tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2007/64 irányelv (33) preambulumbekezdésének harmadik mondata értelmében:

„Semmisnek kell tekinteni a fizetési eszközök nyújtására és használatára vonatkozó azon szerződési feltételeket és kitételeket, amelyek eredményeként nőne a fogyasztóra háruló vagy csökkenne a kibocsátóra háruló bizonyítási teher.”

4 Ezen irányelv „Hatály” című 2. cikkének (1) bekezdése a következőket mondta ki:

„Ezt az irányelvet a[z Európai] Közösségen belül nyújtott pénzforgalmi szolgáltatásokra kell alkalmazni. […]”

5 Ezen irányelv „Fogalommeghatározások” című 4. cikkének a szövege a következő:

„Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározások érvényesek:

[…]

3. »pénzforgalmi szolgáltatás«: a mellékletben felsorolt üzleti tevékenységek bármelyike;

[…]

5. »fizetési művelet«: a fizető fél vagy a kedvezményezett által kezdeményezett pénzbefizetés, -átutalás vagy -felvétel, függetlenül a fizető fél és a kedvezményezett közötti alapkötelezettségektől;

[…]

16. »fizetési megbízás«: a fizető félnek vagy a kedvezményezettnek a saját pénzforgalmi szolgáltatója számára adott, fizetési művelet teljesítésére vonatkozó bármely utasítása;

[…]

19. »hitelesítés«: az az eljárás, amely lehetővé teszi, hogy a pénzforgalmi szolgáltató ellenőrizze valamely konkrét fizetési eszköz használatát, beleértve annak személyes biztonsági elemeit;

[…]

23. »fizetési eszköz«: a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője és a pénzforgalmi szolgáltató közötti megállapodás tárgyát képező, a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője által fizetési megbízás kezdeményezésére használt, személyre szabott eszköz(ök) és/vagy eljárások;

[…]”

6 Ugyanezen irányelv „Jóváhagyás és a jóváhagyás visszavonása” című 54. cikke a következőket írta elő:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy a fizetési műveletet csak akkor tekintsék engedélyezettnek, ha a fizető fél jóváhagyását adta a fizetési megbízás teljesítéséhez. A fizető fél a fizetési művelet teljesítését megelőzően vagy – a fizető fél és pénzforgalmi szolgáltatója közötti ilyen értelmű megállapodás esetén – azt követően is engedélyezheti a fizetési műveletet

(2) A fizetési művelet vagy több fizetési művelet teljesítésére vonatkozó jóváhagyást abban a formában kell megadni, amelyben a fizető fél és pénzforgalmi szolgáltatója megállapodott.

Hozzájárulás hiányában a fizetési művelet nem minősül engedélyezettnek.

(3) A fizető fél a jóváhagyást bármikor, legkésőbb azonban a 66. cikkben meghatározott, visszavonhatatlanságra vonatkozó időpontig visszavonhatja. A több fizetési művelet teljesítésére vonatkozó jóváhagyás is visszavonható azzal, hogy ennek következtében minden jövőbeni fizetési művelet nem engedélyezettnek tekintendő.

(4) A jóváhagyás megadására vonatkozó eljárást a fizető fél és pénzforgalmi szolgáltatója közötti megállapodásban kell rögzíteni.”

7 A 2007/64 irányelvnek „A fizetési eszköz használatára vonatkozó korlátozások” című 55. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezett:

„Amennyiben a jóváhagyás megadása egy meghatározott fizetési eszköz használatával történik, az adott fizetési eszközzel végrehajtott fizetési műveletekre a fizető fél és pénzforgalmi szolgáltatója fizetési korlátokat állapíthat meg.”

8 Ezen irányelv „Nem engedélyezett vagy hibásan teljesített fizetési műveletek bejelentése”című 58. cikke értelmében:

„A pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője számára a pénzforgalmi szolgáltató kizárólag akkor köteles helyesbítést biztosítani, ha indokolatlan késedelem nélkül, de a terhelés napját követően 13 hónapnál nem később bejelenti a pénzforgalmi szolgáltatójának az általa észlelt nem engedélyezett vagy hibásan teljesített és reklamációnak helyt adó fizetési műveletet, ideértve a 75. cikkben foglaltakat is, kivéve ha adott esetben a pénzforgalmi szolgáltató a fizetési művelettel kapcsolatban nem nyújtott tájékoztatást vagy azt nem tette elérhetővé a III. címben meghatározottak szerint.”

9 Az említett irányelvnek „A hitelesítés bizonyítéka és a fizetési műveletek teljesítése” című 59. cikke a következőképpen szólt:

„(1) A tagállamok előírják, hogy amennyiben a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője tagadja, hogy egy, már teljesített fizetési műveletet engedélyezett volna, vagy állítása szerint a fizetési művelet teljesítése hibás volt, úgy pénzforgalmi szolgáltatójának kell bizonyítania azt, hogy a fizetési művelet hitelesített volt, megfelelően lett rögzítve és a nyilvántartásokba bejegyezve, valamint hogy műszaki hiba vagy egyéb üzemzavar a teljesítést nem befolyásolta.

(2) Amennyiben a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője tagadja, hogy egy, már teljesített fizetési műveletet engedélyezett volna, a fizetési eszköznek a pénzforgalmi szolgáltatónál rögzített használata önmagában nem feltétlenül elégséges annak bizonyításához, hogy a fizető fél a fizetési műveletet engedélyezte, vagy csalárd módon járt el, vagy hogy az 56. cikkben meghatározott egy vagy több kötelezettségével kapcsolatban súlyos gondatlansággal járt el, vagy azokat szándékosan nem teljesítette.”

10 Ugyanezen irányelv „A pénzforgalmi szolgáltató felelőssége nem engedélyezett fizetési műveletek vonatkozásában” című 60. cikke előírta:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy nem engedélyezett fizetési művelet esetében – az 58. cikk sérelme nélkül – a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója haladéktalanul megtéríti a fizető fél részére a nem engedélyezett fizetési művelet összegét, és – amennyiben releváns – helyreállítja a megterhelt fizetési számlát abba az állapotba, amelyben az lenne, ha a nem engedélyezett fizetési műveletre nem került volna sor.

(2) További pénzügyi kártérítéseket a fizető fél és pénzforgalmi szolgáltatója között létrejött szerződésre alkalmazandó joggal összhangban lehet megállapítani.”

11 A 2007/64 irányelv „Teljes harmonizáció” című 86. cikke előírta:

„(1) A 30. cikk (2) bekezdésének, a 33. cikknek, a 34. cikk (2) bekezdésének, a 45. cikk (6) bekezdésének, a 47. cikk (3) bekezdésének, a 48. cikk (3) bekezdésének, az 51. cikk (2) bekezdésének, az 52. cikk (3) bekezdésének, az 53. cikk (2) bekezdésének, a 61. cikk (3) bekezdésének, valamint a 72. és a 88. cikknek a sérelme nélkül, amennyiben ez az irányelv harmonizált rendelkezéseket tartalmaz, a tagállamok az ezen irányelvben meghatározottakon kívüli rendelkezéseket nem tarthatnak fenn és nem fogadhatnak el.

[…]

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók a pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevőinek kárára ne térjenek el az ezen irányelv rendelkezéseit végrehajtó vagy azoknak megfelelő nemzeti jogi rendelkezésektől, kivéve ha azok kifejezetten tartalmaznak ilyen lehetőséget.

A pénzforgalmi szolgáltatók azonban kínálhatnak előnyösebb feltételeket a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők számára.”

A bolgár jog

12 A Zakon za platezhnite uslugi i platezhnite sistemi ot 2009 g. (a pénzforgalmi szolgáltatásokról és fizetési rendszerekről szóló 2009. évi törvény; a DV 2009. március 27-i 23. száma) alapügyre alkalmazandó változatának (a továbbiakban: ZPUPS) 51. cikke értelmében:

„(1) A fizetési művelet engedélyezett, ha azt a fizető fél rendelte el, vagy ha a fizető fél jóváhagyását adta a művelet végrehajtásához. Jóváhagyás hiányában a fizetési művelet nem engedélyezettnek tekintendő.

(2) A fizető fél az engedélyt a fizetési művelet teljesítését megelőzően, vagy – ha a fizető fél és pénzforgalmi szolgáltatója így állapodott meg – a fizetési művelet teljesítését követően adja meg.”

13 A ZPUPS 56. cikkének szövege a következő volt:

„(1) Amennyiben a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője azt állítja, hogy nem engedélyezte valamely fizetési művelet teljesítését, vagy a fizetési műveletet nem megfelelően teljesítették, a pénzforgalmi szolgáltatóra hárul annak bizonyítása, hogy a fizetési műveletet hitelesítették, megfelelően rögzítették és elkönyvelték, és azt műszaki hiba vagy egyéb hiba nem befolyásolta.

(2) A hitelesítés az az eljárás, amely lehetővé teszi, hogy a pénzforgalmi szolgáltató ellenőrizze valamely konkrét fizetési eszköz használatát, beleértve annak személyes biztonsági elemeit […]”

14 A ZPUPS 57. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezett:

„Nem engedélyezett fizetési művelet esetén a pénzforgalmi szolgáltató haladéktalanul visszatéríti a fizető félnek a nem engedélyezett fizetési művelet összegét, és szükség esetén visszaállítja a fizető fél fizetési számlájának a nem engedélyezett fizetési művelet végrehajtása előtti állapotát.”

15 A ZPUPS 58. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezett:

„A fizető fél viseli a nem engedélyezett műveletekkel összefüggő összes kárt, amennyiben azok nála azáltal keletkeztek, hogy csalárd módon járt el, vagy az 53. cikkben meghatározott egy vagy több kötelezettségével kapcsolatban súlyos gondatlansággal járt el, vagy azokat szándékosan nem teljesítette. Ezekben az esetekben a kárt az összegtől függetlenül a fizető fél viseli.”

16 A Zakon za zadalzheniyata i dogovorite (a kötelezettségekről és a szerződésekről szóló törvény; a DV 1950. november 22-i 275. száma) alapügyre alkalmazandó változatának (a továbbiakban: ZZD) 75. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A kötelezettséget a hitelezőnek vagy általa, valamely bíróság vagy törvény által felhatalmazott személynek kell teljesítenie. Ellenkező esetben a mentesség csak akkor érvényes, ha a hitelező megerősítette vagy élt azzal.

(2) Az adós akkor mentesül a kötelezettség alól, ha jóhiszeműen teljesített egy kötelezettséget egy olyan személlyel szemben, aki egyértelműen jogosultnak tűnik a teljesítés elfogadására. A valódi hitelezőnek joga van keresetet indítani azzal szemben, aki a végrehajtásban részesült. A cselekvőképtelen hitelezővel szembeni végrehajtás mentesíti az adóst, ha az a hitelező javát szolgálta.

[…]”

17 A Targovski zakon (a kereskedelemről szóló törvény; a DV 1991. június 18-i 48. száma) alapügyben alkalmazandó változata 422. cikkének (3) bekezdése a következőket írja elő:

„A kibocsátott letét elvesztése, megsemmisülése vagy ellopása esetén a betétes köteles erről haladéktalanul írásban értesíteni a bankot. A bank nem felelős, ha az értesítés átvételét megelőzően jóhiszeműen folyósított valamely összeget olyan személynek, aki egyértelmű körülmények alapján jogosultnak tűnik az említett összeg átvételére.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

18 2017. november 22-én az alapeljárás felperese és az Eurobank folyószámla nyitására vonatkozó szerződést kötött, amelyben ez utóbbi kötelezettséget vállalt arra, hogy a jogosult nevében határozatlan időre számlát nyit és kezel, valamint pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújt számára. Az alapeljárás felperese azt állítja, hogy beruházási projektjei keretében összesen tizenkét átutalást teljesített bankszámlájára, amelyet összesen 999 860 euró összegben írtak jóvá.

19 Az alapeljárás felperese azt állítja, hogy amikor 2018. február 6-án azzal a szándékkal utazott az Eurobank ügynökségéhez, hogy eszközeivel banki műveletet hajtson végre, az érintett bank egyik alkalmazottja tájékoztatta őt arról, hogy a számlájának egyenlege már csak 16 000 euró, és e célból az e számla megnyitása, azaz 2017. november 22. és 2018. február 6. közötti időszakra vonatkozó bankszámlájáról szóló kimutatást bocsátott rendelkezésére. Az alapeljárás felperese szerint ő ekkor megállapította, hogy egy bizonyos, számára ismeretlen „MK”, hat egyedi átutalási megbízással, összesen 982 000 euró összegben banki ügyleteket hajtott végre ez utóbbi számláján egy 2017. december 1-jén kelt, állítólagosan a milánói (Olaszország) közjegyzői kamarába bejegyzett olasz közjegyző által kiállított meghatalmazás (a továbbiakban: az alapügyben szóban forgó meghatalmazás) másolatának bemutatását követően.

20 Az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből kitűnik, hogy a meghatalmazás e másolatát az alapeljárás felperese nem írta alá.

21 E körülmények között az alapeljárás felperese egyrészt 2018. március 6-án bejelentette az Eurobanknak az eszközeinek MK részére történő jogellenes átruházását, és kérte, hogy a követelt összeget térítsék vissza a bankszámlájára. Másrészt 2018. március 8-án megküldte e bejelentés másolatát a Balgarska narodna bankának (BNB, Bolgár Nemzeti Bank). Végül írásbeli információkérést intézett az érintett olasz közjegyzőhöz az alapügyben szóban forgó meghatalmazással kapcsolatban. E közjegyző azt válaszolta, hogy MK nevében nem állított ki és nem is hitelesített olyan meghatalmazást, amely ez utóbbi számára megbízást adott volna az alapeljárás felperesének bankszámláin végzett műveletek elvégzésére, hozzátéve, hogy az alapügyben szóban forgó meghatalmazás „bizonyosan »hamisítvány«”. Az említett közjegyző arról is tájékoztatta az alapeljárás felperesét, hogy 2018. február 20-án elektronikus levélben kérelmet kapott az Eurobank egyik alkalmazottjától az alapügyben szóban forgó meghatalmazás érvényességének megerősítését illetően. Az ezen elektronikus levélre adott válaszában hangsúlyozta, hogy e meghatalmazást „hamisítványnak” kell tekinteni, és másnap tájékoztatta a milánói közjegyzői kamarát a „hamis meghatalmazás” használatáról.

22 Az alapeljárás felperese arra hivatkozik, hogy az Eurobank alkalmazottai súlyos gondatlanságról tettek tanúbizonyságot azzal, hogy lehetővé tették MK számára, hogy a szabálytalan meghatalmazás bemutatását követően rendelkezzen a bankszámláján rendelkezésre álló eszközökkel, tekintettel arra, hogy e meghatalmazást az alapeljárás felperese nem írta alá.

23 Az Eurobank azt állítja, hogy 2017. november 22-én, amikor az alapeljárás felperese megnyitotta az egyik ügynökségében vezetett folyószámlát, az ügynökség alkalmazottja akként értette, hogy e számlával meghatalmazott útján kíván rendelkezni. Az említett számlán várt nemzetközi tranzakciók miatt, valamint annak érdekében, hogy biztosítsák a távoli hozzáférést és a pénzösszegek ugyanezen számlán történő mozgását, az alapeljárás felperesének online banki szolgáltatásokat, szövegüzenetes értesítési rendszert (SMS) és betéti kártyát kínáltak, ő azonban megtagadta e szolgáltatások igénybevételét.

24 Az Eurobank nem vitatja az alapeljárás felperese által hivatkozott ténybeli elemeket. Mindazonáltal jelzi, hogy MK először 2017. december 15-én, majd ezt követően minden egyes fizetési megbízás alkalmával benyújtotta a 2017. december 1-jei keltezésű meghatalmazás eredeti példányának egy olasz közjegyző által 2017. december 5-én hitelesített másolatát. E másolat tartalmazta az illetékes hatóság, nevezetesen a Sostituto Procuratore della Repubblica Italiana (az Olasz Köztársaság helyettes ügyésze) által kibocsátott apostille-t, és valamennyi dokumentumot hiteles fordító fordított olasz nyelvről bolgárra.

25 Az Eurobank elismeri, hogy 2018. február 20-án megkérdezte e közjegyzőtől, hogy az alapügyben szóban forgó meghatalmazást megfelelően állították-e ki és jegyezték-e be közjegyzői nyilvántartásába, hogy e meghatalmazás közjegyzői másolata ugyanolyan joghatással bír-e, mint maga az említett meghatalmazás, és hogy a szóban forgó meghatalmazás szkennelt másolatának számára történő megküldése megfelel-e a szokásos gyakorlatnak. Anélkül, hogy az így feltett kérdésekre pontos és egyértelmű választ adott volna, az említett közjegyző azt válaszolta, hogy az Eurobanknak bemutatott dokumentum „hamisítvány”.

26 2018. február 27-én az Eurobank elektronikus levélben írásbeli kérelmet intézett a Sostituto Procuratore della Repubblica Italianához (az Olasz Köztársaság helyette ügyésze), aki az aláírásával apostille útján hitelesítette az alapügyben szóban forgó meghatalmazás közjegyzői

másolatát. E kérelemre válaszul az Eurobank megkapta a Procura di Monza (monzai ügyészség, Olaszország) hivatalos megerősítését arról, hogy az e meghatalmazás másolatán szereplő és 2017. december 12-én kibocsátott apostille érvényes.

27 A Sofiyski gradski sad (szófiai városi bíróság, Bulgária) a ZPUPS-t alkalmazva helyt adott az alapeljárás felperese kérelmeinek. E bíróság úgy ítélte meg, hogy főszabály szerint a bank felelős a nem engedélyezett ügyletekért, kivéve ha azok teljesítése abból a tényből ered, hogy a számlatulajdonos szándékosan vagy súlyos gondatlanságból nem teljesítette kötelezettségeit, amely esetben ez utóbbi nem kap visszatérítést a szóban forgó ügylet értékében, ezen ügylet összegétől függetlenül. Az említett bíróság szerint, mivel az alapeljárás alperese nem hivatkozott, és nem is bizonyította ilyen magatartás fennállását az alapeljárás felperese részéről, nem volt szükséges megvizsgálni az alapeljárás alperesének az esetleges jóhiszeműségére vonatkozó állításait.

28 Az Eurobank az elsőfokú ítélettel szemben fellebbezést nyújtott be az Apelativen sad – Szófia (szófiai fellebbviteli bíróság, Bulgária), a kérdést előterjesztő bíróság előtt.

29 A 2007/64 irányelv 86. cikkére tekintettel, amely meghatározza, hogy ezen irányelv milyen mértékben valósít meg teljes harmonizációt, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy abban az esetben, ha a pénzforgalmi szolgáltató jóhiszeműen járt el, és a hozzá benyújtott fizetési eszköz formáját tekintve szabályszerű volt, alkalmazható-e a ZZD 75. cikkének (2) bekezdése az alapügy körülményei között. Ez utóbbi rendelkezés szerint az adós mentesül, ha jóhiszeműen teljesítette kötelezettségét egy olyan személlyel szemben, aki egyértelműen jogosultnak tűnik a teljesítés elfogadására.

30 Ezenkívül a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy az alapügyben szóban forgó meghatalmazás az érintett meghatalmazás eredeti példányának másolata, amely a meghatalmazott aláírásának közjegyző általi hitelesítését tartalmazza, és amelyen apostille-t helyeztek el. A külföldön felhasználásra kerülő közokiratok diplomáciai vagy konzuli hitelesítésének (felülhitelesítésének) mellőzéséről szóló, 1961. október 5-i Hágai Egyezmény (a továbbiakban: Hágai Egyezmény) 2. cikke értelmében az okirat apostille útján történő legalizálása magában foglalja azt az alaki követelményt, amellyel tanúsítják az aláírás valódiságát, valamint azt, hogy az okirat aláírója – a jelen esetben a közjegyző – milyen minőségben járt el.

31 Egyébiránt a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy amennyiben az ilyen meghatalmazás lehetővé teszi a meghatalmazott számára az érintett bankszámla eszközeire vonatkozó rendelkezési aktusok végrehajtását, az a 2007/64 irányelv 4. cikkének 23. pontja értelmében vett „fizetési eszköznek” minősülhet, mivel e meghatalmazás azon eljárás részét képezi, amelyet a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője a fizetési megbízás kezdeményezése érdekében igénybe vesz.

32 E bíróság hangsúlyozza továbbá, hogy ahhoz, hogy valamely fizetési műveletet ezen irányelv 54. cikke (1) bekezdésének megfelelően a fizető fél jóváhagyása alapján lehessen teljesíteni, az szükséges, hogy azt engedélyezzék. Az említett bíróság szerint e jóváhagyási követelmény feltételezi a fizetési megbízás által tanúsított akaratnyilatkozat szerzője minőségének bizonyítását, mivel e bizonyíték a fizetési művelet hitelesítéséhez kapcsolódik, vagyis olyan eljáráshoz, amely lehetővé teszi a pénzforgalmi szolgáltató számára egy adott fizetési eszköz használatának ellenőrzését, beleértve annak személyre szabott biztonsági elemeit is.

33 Ezenkívül ugyanezen bíróság megállapítja, hogy az említett irányelv 59. cikke értelmében a fizetési művelet hitelesítésével kapcsolatos bizonyítási teher az érintett pénzforgalmi szolgáltatót terheli. A jelen ügyben, ha az Eurobank bizonyítja, hogy az alapügyben szóban forgó meghatalmazás szabályszerűségének megállapításával hitelesítette a szóban forgó fizetési eszközt, a fizető fél jóváhagyása bizonyított, és az ezen eszközzel teljesített fizetési műveleteket ugyanezen irányelv 54. cikke értelmében „engedélyezettnek” kell tekinteni.

34 Ilyen körülmények között az Apelativen sad – Szófia (szófiai fellebbviteli bíróság, Bulgária) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A [2007/64] irányelv 4. cikkének 23. pontja értelmében vett fizetési eszköznek minősül-e az a meghatalmazás, amelynek alapján a meghatalmazott a fizető fél nevében fizetési megbízás útján vagyon felett rendelkezik?

2) A [2007/64] irányelv 4. cikkének az 59. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 19. pontja értelmében mind a fizetési eszköz, mind a fizetési művelet tekintetében a hitelesítési eljárás részét képezi-e a [Hágai Egyezmény] alapján az illetékes külföldi hatóság által kiállított apostille?

3) Ha a fizetési eszköz (ideértve azt a fizetési eszközt is, amely harmadik személyt jogosít fel arra, hogy a fizető fél nevében rendelkezzen) formai (külső) szempontból megfelelő, megállapíthatja-e a nemzeti bíróság, hogy a fizetési műveletet engedélyezték, azaz a fizető fél jóváhagyását adta a fizetési művelet teljesítéséhez?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

35 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2007/64 irányelv 4. cikkének 23. pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett „fizetési eszköznek” minősül az olyan meghatalmazás, amely lehetővé teszi a meghatalmazott számára, hogy fizetési megbízás útján az érintett bankszámla eszközeire vonatkozó rendelkezési aktust hajtson végre.

36 E kérdés megválaszolása érdekében először is emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely uniós jogi rendelkezés tartalmának meghatározásakor nemcsak annak kifejezéseit, hanem szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi (2023. július 13-i G GmbH ítélet, C-134/22, EU:C:2023:567, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

37 A 2007/64 irányelv 4. cikkének 23. pontja a következőképpen határozza meg a „fizetési eszköz” ezen irányelv alkalmazásában használt fogalmát: „a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője és a pénzforgalmi szolgáltató közötti megállapodás tárgyát képező, a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője által fizetési megbízás kezdeményezésére használt, személyre szabott eszköz(ök) és/vagy eljárások”.

38 Szövegéből következik, hogy e rendelkezés a fizetési eszközök két kategóriáját különbözteti meg. Egyrészt a személyre szabott eszközökről van szó. Az ítélkezési gyakorlat szerint ahhoz, hogy valamely fizetési eszköz személyre szabottnak minősüljön, lehetővé kell tennie, hogy a pénzforgalmi szolgáltató megbizonyosodjon arról, hogy a fizetési megbízást az arra jogosult igénybe vevő kezdeményezte (2014. április 9-i T-Mobile Austria ítélet, C-616/11, EU:C:2014:242, 33. pont; 2020. november 11-i DenizBank ítélet, C-287/19, EU:C:2020:897, 70. pont).

39 Másrészt a „fizetési eszköz” fogalma magában foglalja a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője és a pénzforgalmi szolgáltató közötti megállapodás tárgyát képező valamennyi eljárást.

40 Ezenkívül hangsúlyozni kell, hogy e személyre szabott mechanizmus és/vagy eljárások végrehajtásának önmagában lehetővé kell tennie a fizetési megbízás kezdeményezését. E tekintetben a 2007/64 irányelv 55–57. cikkének szövegéből kitűnik, hogy a „fizetési eszközt” a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője számára pénzforgalmi szolgáltatója bocsátja ki és bocsátja rendelkezésére. Egyébiránt az ezen irányelv 4. cikkének 3. pontjával, valamint mellékletének 5. pontjával összefüggésben értelmezett 2. cikke (1) bekezdésének megfelelően az említett irányelvet azon pénzforgalmi szolgáltatásokra kell alkalmazni, amelyek a mellékletben felsorolt üzleti tevékenységek bármelyikét magukban foglalják, különösen a fizetési eszközök kibocsátása és/vagy vétele tekintetében.

41 A jelen ügyben a bankszámla-tulajdonosnak a meghatalmazott javára szóló olyan különleges és kifejezett meghatalmazása, amely feljogosítja a meghatalmazottat az e számlán történő műveletek végzésére, és amely ennélfogva kizárólag e számla tulajdonosa és a meghatalmazottja közötti jogviszonyt hoz létre, mint amilyen az alapügyben szóban forgó meghatalmazás, önmagában nem tekinthető olyannak, mint amely elszigetelten kezdeményezhet a 2007/64 irányelv 4. cikkének 23. pontja értelmében vett fizetési megbízást.

42 Következésképpen az olyan meghatalmazás, mint amilyen az alapügyben szerepel, amellyel a bankszámla tulajdonosa egyoldalúan feljogosítja a meghatalmazottját arra, hogy a bankszámlája eszközeire vonatkozó rendelkezési aktusokat hajtson végre, önmagában nem minősül a 2007/64 irányelv 4. cikkének 23. pontja értelmében vett „fizetési eszköznek”.

43 Mindemellett a kérdést előterjesztő bíróság által tett pontosításokból kitűnik, hogy az alapeljárás körülményei között az Eurobank és az alapeljárás felperese között 2017. november 22-én létrejött, folyószámla nyitásáról szóló szerződés általános feltételei kifejezetten előírták annak lehetőségét, hogy e számlával olyan meghatalmazott rendelkezhessen, akit közjegyző által hitelesített meghatalmazás jogosít fel, és amely kifejezett szándéknyilatkozatot tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az említett számla pénzeszközeivel rendelkezési aktusokat fognak végrehajtani.

44 A kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatok függvényében úgy tűnik tehát, hogy olyan körülmények között, mint amelyekről az alapügyben szó van, az e meghatalmazásban kijelölt meghatalmazott által kibocsátott ilyen meghatalmazás és fizetési megbízás együttes alkalmazása a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője és a pénzforgalmi szolgáltató közötti megállapodás szerinti „eljárások” részét képezheti, amelyet ezen igénybe vevő a 2007/64 irányelv 4. cikkének 23. pontja értelmében vett fizetési megbízás kezdeményezése érdekében igénybe vehet.

45 Következésképpen meg kell állapítani, hogy – amint arra a főtanácsnok indítványának 49–51. pontjában lényegében rámutatott – a bankszámla tulajdonosa által kibocsátott meghatalmazás, amely az e meghatalmazásban kijelölt meghatalmazott által kibocsátott fizetési

megbízáshoz kapcsolódik, a pénzforgalmi szolgáltató és e szolgáltatások igénybe vevője megállapodásának tárgyát képező, a fent hivatkozott rendelkezés értelmében vett fizetési megbízás kezdeményezése érdekében megállapított eljárás egyik elemének minősülhet.

46 E tekintetben hangsúlyozni kell továbbá, hogy az olyan szerződési feltétel, amely fizetési eszköznek minősülő eljárások összessége keretében lehetővé teszi a meghatalmazás használatát, nem csökkentheti a fizetési művelet engedélyezése feletti ellenőrzésnek a pénzforgalmi szolgáltatóra háruló magas szintjét. Ezen ellenőrzés keretében e szolgáltatót fel lehet kérni többek között arra, hogy az alkalmazandó nemzeti szabályokra tekintettel ellenőrizze a meghatalmazás bizonyító erejét, valamint azon személy kilétét, aki meghatalmazottként jelenik meg, és e meghatalmazásra hivatkozik a fizetési megbízás kezdeményezése érdekében.

47 A fentiekre tekintettel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2007/64 irányelv 4. cikkének 23. pontját úgy kell értelmezni, hogy önmagában nem minősül az e rendelkezés értelmében vett „fizetési eszköznek” az olyan meghatalmazás, amely lehetővé teszi a meghatalmazott számára, hogy fizetési megbízás útján az érintett bankszámla eszközeire vonatkozó rendelkezési aktust hajtson végre. Mindazonáltal „fizetési eszköznek” minősíthetők az e számlatulajdonos és a pénzforgalmi szolgáltató közötti megállapodás tárgyát képező olyan eljárások, amelyek lehetővé teszik az ilyen meghatalmazásban kijelölt meghatalmazott számára, hogy az említett számláról fizetési megbízást kezdeményezzen.

A második és a harmadik kérdésről

48 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a nemzeti bíróságok és a Bíróság között az együttműködési eljárás keretében a Bíróság feladata, hogy a nemzeti bíróságnak az előtte folyamatban lévő jogvita eldöntéséhez hasznos választ adjon. A Bíróságnak ebből a szempontból adott esetben át kell fogalmaznia a feltett kérdéseket (2024. január 25-i Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova és társai ítélet, C-58/22, EU:C:2024:70, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ezenkívül a Bíróságnak adott esetben olyan uniós jogi rendelkezéseket kell értelmeznie, amelyekre a nemzeti bíróság a kérdésében nem hivatkozott, az előzetes döntéshozatalra utaló határozat indokolásából kivonva többek között az uniós jog azon rendelkezéseit, amelyeknek az értelmezése a per tárgyára figyelemmel szükséges (lásd ebben az értelemben: 2023. december 5-i Nordic Info ítélet, C-128/22, EU:C:2023:951, 99. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

49 A jelen ügyben meg kell jegyezni, hogy a második kérdés szövege többek között a Hágai Egyezményt említi, amelynek az Európai Unió nem részese, és amely nem tartalmaz olyan kikötést, amely hatáskört ruházna a Bíróságra.

50 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az előzetes döntéshozatali eljárás keretében történő értelmezésnek az EUMSZ 267. cikkből eredő hatásköre kizárólag az uniós jog részét képező jogszabályokra terjed ki. Különösen a nemzetközi szerződéseket illetően vitathatatlan, hogy az Unió által kötött ilyen egyezmények az Unió jogrendjének szerves részét alkotják, tehát előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyát képezhetik. Ezzel szemben a Bíróságnak – főszabály szerint – nincs hatásköre arra, hogy előzetes döntéshozatali eljárás keretében a tagállamok és harmadik államok között megkötött nemzetközi egyezményeket értelmezzen (2014. július 17-i Qurbani ítélet, C-481/13, EU:C:2014:2101, 21. és 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

51 Ha és amennyiben az Unió átvette a – nem az Unió által kötött – nemzetközi megállapodás alkalmazása területén korábban a tagállamok által gyakorolt hatásköröket, ennek következtében pedig ez utóbbi megállapodás rendelkezései kötelezik az Uniót, a Bíróság hatáskörrel rendelkezik az ilyen megállapodás értelmezésére (2014. július 17-i Qurbani ítélet, C-481/13, EU:C:2014:2101, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

52 A jelen ügyben, amint arra a főtanácsnok az indítványának 72. pontjában rámutatott, az uniós jog nem tartalmaz egyetlen olyan különös rendelkezést sem, amely a fizetési számlával való rendelkezés céljából történő meghatalmazás legalizálására vonatkozna. Következésképpen a Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel a Hágai Egyezmény alapján hatáskörrel rendelkező külföldi hatóság által az ilyen meghatalmazáshoz adott apostille-ra vonatkozó szabályok közvetlen értelmezésére. Ugyanakkor semmi nem zárja ki, hogy a Bíróság a 2007/64 irányelv rendelkezéseinek értelmezése során meghatározza, hogy a pénzforgalmi szolgáltató által a Hágai Egyezményben előírt apostille-lal ellátott, közjegyzői okiratba foglalt meghatalmazás alapján teljesített fizetési műveletet engedélyezettnek kell-e tekinteni, vagy sem.

53 E tekintetben, amint az a jelen ítélet 44. pontjából kitűnik, az olyan meghatalmazás, mint amelyről az alapügyben szó van, csupán egyik eleme a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője és e szolgáltatások nyújtója által megállapított azon eljárások összességének, amelyeket a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője fizetési megbízás kezdeményezésére vesz igénybe. Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott magyarázatokból kitűnik, hogy második és harmadik kérdésével e bíróság arra keresi a választ, hogy az ilyen meghatalmazás és a meghatalmazott által kibocsátott fizetési megbízás együttes alkalmazása milyen feltételek mellett igazolhatja az érintett bankszámla tulajdonosának „jóváhagyását”.

54 Következésképpen e kérdések hatályát ki kell terjeszteni a 2007/64 irányelv 54. cikke (1) és (2) bekezdésének értelmezésére, amelynek rendelkezései a fizetési műveletre vonatkozó jóváhagyás kérdését szabályozzák. Ezenkívül, mivel a harmadik kérdés keretében a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a fizetési eszköz formai szempontból fennálló szabályszerűsége elegendő-e a fizető fél fizetési műveletre vonatkozó jóváhagyásának megállapításához, ezen irányelv 59. cikke (2) bekezdésének értelmezése is szükséges, amely az ilyen jóváhagyás megállapításához megkövetelt bizonyítási szintre vonatkozó szabályt fogalmaz meg. Végül, mivel – amint az a jelen ítélet 57–59. pontjában kifejtésre kerül – az említett irányelvnek az e kérdésekkel érintett rendelkezései az irányelv 86. cikkének (1) bekezdése értelmében teljes harmonizáció tárgyát képezik, meg kell állapítani, hogy az előterjesztett kérdések ez utóbbi rendelkezésre is vonatkoznak.

55 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az együttesen vizsgálandó második és harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2007/64 irányelv 54. cikkének (1) és (2) bekezdését, 59. cikkének (1) és (2) bekezdését, valamint 86. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy amennyiben a fizetési művelet teljesítésére a számlatulajdonos közjegyzői okiratban kapott, és apostille-lal ellátott meghatalmazása alapján került sor, és a számlatulajdonos vitatja e meghatalmazás érvényességét, és következésképpen azt, hogy e fizetési műveletet jóváhagyta, annak ténye, hogy az említett meghatalmazás formai szempontból szabályosnak tűnik, elegendő annak megállapításához, hogy az említett fizetési műveletet engedélyezték.

56 Először is meg kell állapítani, hogy úgy tűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a Bíróság által az előterjesztett kérdésekre adott válaszoktól függően abból következtetéseket vonhat le a pénzforgalmi szolgáltató felelősségének értékelését illetően a ZZD-nek a

végrehajtásért való általános felelősségi rendszert bevezető, az adós jóhiszeműségének elvén alapuló 75. cikke (2) bekezdésének alkalmazását illetően, amely szerint az adós mentesül, ha jóhiszeműen teljesítette az olyan személlyel szembeni kötelezettségét, aki egyértelmű körülmények alapján jogosultnak tűnik az érintett teljesítés elfogadására.

57 Márpedig emlékeztetni kell arra, hogy a pénzforgalmi szolgáltatóknak a nem engedélyezett vagy hibásan teljesített műveletekért fennálló, a 2007/64 irányelv 60. cikkének (1) bekezdésében, valamint 58. és 59. cikkében előírt felelősségi rendszere az ezen irányelv 86. cikkének (1) bekezdése értelmében teljes harmonizáció tárgyát képezte. Ez azzal a következménnyel jár, hogy ezen irányelvvel összeegyeztethetetlen mind az ugyanazon a tényálláson alapuló párhuzamos felelősségi rendszer, mind pedig az olyan versengő felelősségi rendszer, amely lehetővé teszi a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője számára, hogy más tényállás alapján megállapítsa e felelősséget. Így a pénzforgalmi szolgáltatóknak a nem engedélyezett vagy hibásan teljesített műveletekért fennálló felelősségi rendszerével, amelyet a 2007/64 irányelv hozott létre, csak azzal a feltétellel versenyezhet a nemzeti jogban előírt, ugyanazon tényeken és ugyanazon az alapon nyugvó alternatív felelősségi rendszer, ha ez az alternatív felelősségi rendszer nem sérti az így harmonizált rendszert, és nem sérti ezen irányelv céljait és hatékony érvényesülését (lásd ebben az értelemben: 2023. március 16-i Beobank ítélet, C-351/21, EU:C:2023:215, 37. és 38. pont).

58 Következésképpen, amint arra a főtanácsnok az indítványának 99. pontjában rámutatott, a tagállamok nem enyhíthetik a pénzforgalmi szolgáltatóknak a nem engedélyezett vagy hibásan teljesített fizetési műveletekért fennálló felelősségére vonatkozóan a 2007/64 irányelvben létrehozott harmonizált rendszert olyan nemzeti szabályok alkalmazásával, amelyek e szolgáltatók enyhébb felelősségét írják elő.

59 Ugyanezt a következtetést kell levonni a 2007/64 irányelv 54. cikkében előírt, a fizető fél fizetési műveletre vonatkozó jóváhagyása és a jóváhagyás visszavonására vonatkozó rendelkezéseket illetően. Ezen irányelv 58–60. cikkéhez hasonlóan ugyanis annak 54. cikke nem szerepel azon rendelkezések között, amelyek tekintetében az említett irányelv 86. cikkének (1) bekezdése mérlegelési mozgásteret biztosít a tagállamok számára azok végrehajtása tekintetében (lásd analógia útján: 2021. szeptember 2-i CRCAM-ítélet, C-337/20, EU:C:2021:671, 41. pont).

60 Másodszor emlékeztetni kell arra, hogy a 2007/64 irányelvnek „A hitelesítés bizonyítéka és a fizetési műveletek teljesítése” című 59. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, hogy amennyiben a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője tagadja, hogy egy már teljesített fizetési műveletet engedélyezett volna, vagy azt állítja, hogy e fizetési művelet teljesítésére nem megfelelően került sor, a pénzforgalmi szolgáltatójának kell bizonyítania, hogy az említett fizetési műveletet hitelesítették, megfelelően rögzítették és elkönyvelték.

61 Ezenkívül a 2007/64 irányelv 59. cikkének (2) bekezdéséből az következik, hogy amennyiben a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője tagadja, hogy egy már teljesített fizetési műveletet engedélyezett volna, a fizetési eszköznek a pénzforgalmi szolgáltató által rögzített használata önmagában nem feltétlenül elegendő annak bizonyításához, hogy e fizetési műveletet a fizető fél engedélyezte.

62 Végül a 2007/64 irányelv 54. cikkének (1) és (2) bekezdéséből kitűnik, hogy amennyiben a fizető fél nem hagyta jóvá a fizetési művelet teljesítését, amelyet a fizető fél és a pénzforgalmi szolgáltatója közötti megállapodás szerinti formában kell megadni, a fizetési műveletet nem engedélyezettnek kell tekinteni.

63 E rendelkezésekből az következik, hogy a pénzforgalmi szolgáltatónak kell bizonyítania, hogy a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője engedélyezte a fizetési műveletet azzal, hogy a felek által meghatározott formában jóváhagyását adta ehhez a fizetési művelethez.

64 A bizonyítási tehernek a pénzforgalmi szolgáltatóra történő e hárítását megerősíti az e szolgáltatót terhelő, a fizetési művelet hitelesítésére vonatkozó kötelezettség. A „hitelesítés” fogalmát ugyanis a 2007/64 irányelv 4. cikkének 19. pontja úgy határozza meg, mint amely arra az eljárásra vonatkozik, amely lehetővé teszi a pénzforgalmi szolgáltató számára, hogy ellenőrizze „valamely konkrét fizetési eszköz használatát, beleértve annak személyes biztonsági elemeit”.

65 A „valamely konkrét fizetési eszköz használatának” fogalmát illetően meg kell állapítani, hogy a 2007/64 irányelv 55. cikkének (1) bekezdéséből az következik, hogy a fizetési eszköz felhasználható valamely fizetési művelet pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője általi teljesítésére vonatkozó jóváhagyás megadására.

66 E körülmények között, amint arra az Európai Bizottság rámutat, e rendelkezések összességének együttes olvasatából kitűnik, hogy a pénzforgalmi szolgáltatót terhelő, a fizetési művelet hitelesítésére vonatkozó kötelezettség célja a fizetési eszköz használatának ellenőrzése annak bizonyítása érdekében, hogy e szolgáltatások igénybe vevője jóváhagyta e fizetési művelet teljesítését, amely következésképpen engedélyezettnek tekinthető.

67 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy az alapügyben szóban forgó meghatalmazás másolatának a Hágai Egyezményben részes másik állam illetékes hatósága által elhelyezett és ennélfogva formai szempontból szabályosnak tekintett apostille-lal ellátott bemutatása önmagában elegendő-e annak megállapításához, hogy a pénzforgalmi szolgáltató a felelőssége megállapításának elkerülése érdekében bizonyította, hogy a szóban forgó fizetési műveletet engedélyezték, vagyis azt, hogy e pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevője jóváhagyta a teljesítést.

68 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy – amint arra a főtanácsnok az indítványának 87. pontjában lényegében rámutatott – a pénzforgalmi szolgáltatóknak a nem engedélyezett vagy hibásan teljesített műveletekért fennálló felelősségének a 2007/64 irányelv 60. cikkének (1) bekezdésében, valamint ezen irányelv 58. és 59. cikkében előírt harmonizált rendszere három lényeges és egymáshoz kapcsolódó elemen alapul, nevezetesen: a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevőjét terhelő bejelentési kötelezettségen, a bizonyítási teher e szolgáltatások nyújtójára való telepítésén, végül pedig bizonyíték hiányában e szolgáltató felelősségén, attól függően, hogy a műveletet nem engedélyezték vagy hibásan teljesítették.

69 Továbbá ezen irányelv 59. cikke a nem engedélyezett vagy hibásan teljesített műveletekért fennálló harmonizált felelősségi rendszerbe a bizonyítási teher vonatkozásában olyan rendszert illeszt, amely a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevőjének kedvez. Lényegében a bizonyítási teher a pénzforgalmi szolgáltatóra hárul, amelynek bizonyítania kell, hogy a fizetési művelet hitelesített volt, megfelelően lett rögzítve és a nyilvántartásokba bejegyezve. A gyakorlatban az ezen 59. cikkben meghatározott bizonyítási rendszer – amennyiben az ezen irányelv 58. cikkben előírt bejelentésre az ott előírt határidőn belül került sor – azt eredményezi, hogy e szolgáltatót az említett irányelv 60. cikke (1) bekezdésének megfelelően azonnali megtérítési kötelezettség terheli (2021. szeptember 2-i CRCAM-ítélet, C-337/20, EU:C:2021:671, 40. pont).

70 Amint arra a jelen ítélet 63. pontja emlékeztet, a 2007/64 irányelv 54. cikkének (1) és (2) bekezdéséből, valamint 59. cikkének (1) bekezdéséből az következik, hogy az említett szolgáltatónak kell bizonyítania, hogy ténylegesen hitelesítette a szóban forgó fizetési műveletet, és hogy a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője e fizetési műveletet a felek megállapodása szerinti formában jóváhagyta. Amint azt a főtanácsnok indítványának 98. pontjában hangsúlyozta, az ebből eredő bizonyítási teher ugyanazon szolgáltató számára tehát magas.

71 Végezetül meg kell állapítani, amint azt a főtanácsnok is tette indítványának 63. pontjában, hogy a meghatalmazás az egyik olyan jogi aktus, amellyel a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője kifejezheti jóváhagyását a számlájáról a meghatalmazottja által – az adott meghatalmazás keretein belül – teljesített fizetési műveletek teljesítését illetően. Így az ilyen meghatalmazás formai szabályszerűségének ellenőrzése adott esetben részét képezheti az olyan fizetési eszköz hitelesítési eljárásának, amelynek e meghatalmazás az egyik elemét képezi, és ennélfogva egyik olyan elemnek minősülhet, amely lehetővé teszi a szolgáltató számára annak bizonyítását, hogy a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője ténylegesen hozzájárult az általa vitatott fizetési művelethez.

72 Kétségtelen, hogy – amint arra a bolgár kormány és a Bizottság helyesen hivatkozott – azokat a bizonyítási módokat, amelyek lehetővé teszik annak megállapítását, hogy a szóban forgó fizetési műveletet a 2007/64 irányelv 54. és 59. cikke értelmében a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője „engedélyezte”, és különösen a meghatalmazás hitelességének ellenőrzését lehetővé tévő eljárást nem harmonizálja ezen irányelv, ennélfogva azok a nemzeti jog hatálya alá tartoznak.

73 Először is, amint arra a jelen ítélet 61. pontja emlékeztet, a 2007/64 irányelv 59. cikkének (2) bekezdéséből az következik, hogy amennyiben a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője tagadja, hogy egy már teljesített fizetési műveletet engedélyezett volna, amint az az alapügyben is szerepel, a fizetési eszköznek a pénzforgalmi szolgáltató által rögzített használata önmagában nem feltétlenül elegendő annak bizonyításához, hogy e fizetési műveletet engedélyezte a fizető fél.

74 Másodszor, mivel a 2007/64 irányelv – amint arra a jelen ítélet 58–60. pontja emlékeztet – teljes harmonizációra törekszik az általa szabályozott kérdéseket illetően, meg kell állapítani, hogy az ezen irányelv 54. cikkének (2) bekezdésében előírt azon feltétel, amely szerint a fizetési művelet teljesítésére vonatkozó jóváhagyást a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője és pénzforgalmi szolgáltatója által megállapított formában kell megadni, szükségképpen olyan követelménynek minősül, amelyet a tagállamoknak végre kell hajtaniuk, anélkül hogy ettől eltérhetnének. Ezen 54. cikk rendszerében egyébként semmi nem enged egyébiránt arra következtetni, hogy e követelmény pontos előírásával, amely szerint ilyen jóváhagyás hiányában a szóban forgó fizetési műveletet nem engedélyezettnek kell tekinteni, az uniós jogalkotó kizárólag arra törekedett volna, hogy a fizetési engedély kiállítása az e jóváhagyás megadásához felhasznált jogi aktusok formai szabályszerűségének ellenőrzésére korlátozódjon.

75 Harmadszor, a 2007/64 irányelv 86. cikkének (3) bekezdése értelmében a tagállamok biztosítják, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők hátrányára ne térjenek el az ezen irányelv rendelkezéseit végrehajtó vagy azoknak megfelelő nemzeti jogi rendelkezésektől.

76 Egyébiránt hangsúlyozni kell, hogy a 2007/64 irányelv (33) preambulumbekezdésének harmadik mondata szerint semmisnek kell tekinteni minden olyan, a fizetési eszközök nyújtására és használatára vonatkozó szerződési feltételt és kitételt, amelyek eredményeként csökkenne a kibocsátóra háruló bizonyítási teher.

77 A fenti megfontolásokra tekintettel arra a körülményre, amely szerint a szóban forgó fizetési műveleteket valamely külföldi állam illetékes hatósága által apostille-lal ellátott meghatalmazással rendelkező meghatalmazott kezdeményezte, e szolgáltatások nyújtója nem hivatkozhat eredményesen annak érdekében, hogy enyhítse az annak bizonyítására vonatkozó kötelezettségét, hogy a fizetési műveletet engedélyezték.

78 Ebből következik, hogy amennyiben – mint az alapügyben is – a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője vitatja a vele szemben benyújtott meghatalmazás hitelességét, és tagadja, hogy a teljesített fizetési műveleteket engedélyezte volna, a meghatalmazás formai szabályszerűségének egyszerű ellenőrzése nem elegendő annak bizonyításához, hogy e műveleteket engedélyezték, és ennélfogva ahhoz, hogy e pénzforgalmi szolgáltató mentesüljön a megnövekedett felelősség alól, anélkül hogy az említett pénzforgalmi szolgáltató bizonyította volna, hogy a pénzforgalmi szolgáltatás ezen igénybe vevője e meghatalmazás útján megfelelően jóváhagyta az említett műveleteket.

79 Ezt az értelmezést alátámasztják a 2007/64 irányelv által követett célok. Amint az különösen az ezen irányelv (1)–(4) preambulumbekezdéséből kitűnik, az uniós jogalkotó a pénzforgalmi szolgáltatások egységes piacát kívánta létrehozni oly módon, hogy a már meglévő nemzeti rendszert, amelyek együttes fennállása zavar forrása volt, és a jogbiztonság hiányát okozta, egy harmonizált jogi kerettel kívánta felváltani, amely meghatározza a pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevőinek, valamint a pénzforgalmi szolgáltatók jogait és kötelezettségeit (2021. szeptember 2-i CRCAM-ítélet, C-337/20, EU:C:2021:671, 44. pont). Egyébiránt ezen értelmezés megfelel az említett irányelv (21) és (22) preambulumbekezdésében kimondott célkitűzéseknek, azaz a pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevői és különösen a fogyasztók védelmének (lásd analógia útján: 2017. január 25-i BAWAG ítélet, C-375/15, EU:C:2017:38, 45. pont).

80 A fizetési eszközök hitelesítésének követelménye ugyanis, amely figyelembe veszi a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője és pénzforgalmi szolgáltatója által az ezen igénybe vevő jóváhagyásának megadására vonatkozóan megállapított eljárást, és ennélfogva nem korlátozódhat az e jóváhagyás megadásához használt jogi aktusok tisztán formai szabályszerűségének vizsgálatára, kötelező az említett jóváhagyással ellátott pénzforgalmi szolgáltatások egységes piaca zavartalan működésének biztosításához, mivel e követelmény biztosítja a jogbiztonság és a pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevői védelmének megfelelő szintjét.

81 E körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az érintett pénzforgalmi szolgáltató a 2007/64 irányelv 59. cikkének (1) bekezdése értelmében az utóbbira háruló bizonyítási teherre tekintettel bizonyította-e, hogy a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője a megállapodás szerinti formában jóváhagyását adta az alapügyben szóban forgó fizetési műveletek teljesítéséhez.

82 E tekintetben – a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatokra is figyelemmel – úgy tűnik, hogy az érintett pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője és a pénzforgalmi szolgáltatója között létrejött keretszerződés V.22. és V.25. pontja azt írja elő, hogy amennyiben a rendelkezési aktust meghatalmazott közvetítésével hajtják végre, ez utóbbinak kell bemutatnia a számára kiállított meghatalmazás eredeti és aláírt példányát, mivel e pénzforgalmi szolgáltató köteles formai szempontból ellenőrizni a hozzá benyújtott meghatalmazást, valamint az abban szereplő aláírásokat.

83 Márpedig a jelen ügyben úgy tűnik, hogy az alapügyben szóban forgó meghatalmazás nem felel meg e szerződéses követelményeknek, mivel az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnni látszik, hogy az csak egy másolatnak minősült, és nem tartalmazta a meghatalmazó, azaz a szóban forgó pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevőjének aláírását, aminek megállapítása azonban a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

84 Egyébiránt és mindenesetre, amint az a jelen ítélet 78. pontjából következik, a fizetési számla tulajdonosa által egy olyan meghatalmazott javára adott külön meghatalmazás benyújtása, amely ez utóbbit arra jogosítja fel, hogy olyan műveleteket hajtson végre egy bankszámlán, amelyek használatáról keretszerződésben állapodtak meg, nem mentesíti a pénzforgalmi szolgáltatót azon kötelezettsége alól, hogy a fizetési eszköz használatát és a fizetési műveletnek az érintett fizető fél és e pénzforgalmi szolgáltató közötti megállapodás szerinti jóváhagyás megadására irányuló eljárás szerinti hitelesítését ellenőrizze. Így, amint az a jelen ítélet 46. pontjában megállapításra került, az olyan szerződési feltétel, amely személyre szabott fizetési eszköznek minősülő eljárások összessége keretében lehetővé teszi meghatalmazás alkalmazását, nem csökkentheti a fizetési művelet engedélyezése feletti ellenőrzésnek az említett pénzforgalmi szolgáltatóra háruló magas szintjét.

85 Végül emlékeztetni kell arra, hogy a 2007/64 irányelv 61. cikkének (2) bekezdése alapján a fizető fél viseli a nem engedélyezett fizetési műveletekkel összefüggő összes kárt, amennyiben e károk azáltal keletkeztek, hogy csalárd módon járt el, vagy az ezen irányelv 56. cikkében meghatározott egy vagy több kötelezettségével kapcsolatban súlyos gondatlansággal járt el, vagy azokat szándékosan nem teljesítette.

86 E rendelkezésből következik, hogy a pénzforgalmi szolgáltató mentesülhet a nem engedélyezett fizetési műveletért való felelőssége alól, ha bizonyítja, hogy a fizető fél csalárd módon járt el, vagy szándékosan vagy súlyos gondatlanságból nem teljesítette az említett irányelv 56. cikke szerinti egy vagy több kötelezettségét.

87 A fentiek összességére tekintettel a második és a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2007/64 irányelv 54. cikkének (1) és (2) bekezdését, 59. cikkének (1) és (2) bekezdését, valamint 86. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy amennyiben a fizetési művelet teljesítésére a számlatulajdonos közjegyzői okiratban kapott és apostille-lal ellátott meghatalmazása alapján került sor, és a számlatulajdonos vitatja e meghatalmazás érvényességét, és következésképpen azt, hogy e fizetési műveletet jóváhagyta, annak ténye, hogy az említett meghatalmazás formai szempontból szabályos, nem elegendő annak megállapításához, hogy e műveletet engedélyezték, mivel a pénzforgalmi szolgáltatónak bizonyítania kell, hogy a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője a megállapodás szerinti hozzájárulási eljárásnak megfelelően, az említett meghatalmazás révén megfelelően kifejezte hozzájárulását a szóban forgó fizetési művelethez.

A költségekről

88 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 97/7/EK, a 2002/65/EK, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról és a 97/5/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 2007/64/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének 23. pontját**

   a következőképpen kell értelmezni:

   önmagában nem minősül az e rendelkezés értelmében vett „fizetési eszköznek” az olyan meghatalmazás, amely lehetővé teszi a meghatalmazott számára, hogy fizetési megbízás útján az érintett bankszámla eszközeire vonatkozó rendelkezési aktust hajtson végre. Mindazonáltal „fizetési eszköznek” minősíthetők az e számlatulajdonos és a pénzforgalmi szolgáltató közötti megállapodás tárgyát képező olyan eljárások, amelyek lehetővé teszik az ilyen meghatalmazásban kijelölt meghatalmazott számára, hogy az említett számláról fizetési megbízást kezdeményezzen.

2) **A 2007/64 irányelv 54. cikkének (1) és (2) bekezdését, 59. cikkének (1) és (2) bekezdését, valamint 86. cikkének (1) bekezdését**

   a következőképpen kell értelmezni:

   amennyiben a fizetési művelet teljesítésére a számlatulajdonos közjegyzői okiratban kapott és apostille-lal ellátott meghatalmazása alapján került sor, és a számlatulajdonos vitatja e meghatalmazás érvényességét, és következésképpen azt, hogy e fizetési műveletet jóváhagyta, annak ténye, hogy az említett meghatalmazás formai szempontból szabályos, nem elegendő annak megállapításához, hogy e műveletet engedélyezték, mivel a pénzforgalmi szolgáltatónak bizonyítania kell, hogy a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője a a megállapodás szerinti hozzájárulási eljárásnak megfelelően, az említett meghatalmazás révén megfelelően kifejezte hozzájárulását a szóban forgó fizetési művelethez.

Aláírások